

BESZÁMOLÓ

a Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár

2024. évi munkájáról

Készítette:

Gyányi István sk.

Nagyrábé, 2025. február 10.

1. Bevezetés

A 2024. év számos meghatározó eseményt tartogatott az intézmény számára. Tulajdonképpen nyár végére készült el teljesen a beruházás, így csak ekkortól volt lehetőség a megszokott keretek között működni. A humán állományban is jelentős változás történt.

Munkánkat elsősorban a következő dokumentumok szabályozzák és foglalják keretbe:

- 1997. évi CXL törvény a muzeális intézményekről, nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről
- a 20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről,
- Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2018. (X.19.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról,
- az intézmény alapító okirata,
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata.

Ezen dokumentumok együttes figyelembevétele határozta meg intézményünk mindennapi teendőit, történéseit és szakmai munkáját 2024-ben.

2020 óta megváltozott környezetben kell végezzük tevékenységünket, amely sokszor sajnos inkább akadályt, hátrányt jelent. 2020 és 2021 a COVID-19 járvány, 2022 és 2023 az energiaválság árnyékában telt. Majd 2024 elején a várva várt felújítás miatt kényszerültünk működésünk korlátoltságára. Ez egy szakaszos nyitvatartást eredményez és eredményezett immár több éven keresztül. A nehéz helyezetek ellenére bebizonyosodott, hogy intézményünknek meghatározó jelenléte és szerepe van a település és a térség kulturális életében egyaránt, ami részben annak is köszönhető, hogy egyedülálló kollektíva áll rendelkezésünkre szakképzettség terén. Büszke vagyok arra, hogy a térség települései is hitelesnek, megbízhatónak és szakmailag méltónak találjak arra intézményünk munkáját, hogy tanácsainkat, kezdeményezéseinket elfogadják és nyitottak felénk.

2. Személyi feltételek

Az intézmény humánerőforrását tekintve nagy változások álltak be. Ráczné Fekete Ilona intézményvezető 8 év után kérte munkaviszonya megszüntetését 2024. augusztus 31. napjával. Gyányi István megbízott intézményvezető 2024. december 31. napjával távozott az intézménytől. Továbbá a napi munkát megbízással segítő Veress Dorina is távozott. Az intézményvezetői pozíció betöltésére kiírt pályázat eredménytelenül zárult. A viszontagságok ellenére az intézmény dolgozói minden erejükkel a hosszú évek alatt kialakított színvonalas munka továbbvitelén dolgoztak.

A könyvtári napi feladatokat, az olvasók kiszolgálását, könyvtári feladatlapok összeállítását 2024-ben is közfoglakoztatásban dolgozó munkatárs végezte a közművelődési szakemberekkel és a vármegyei könyvtár munkatársaival együttműködve.

A technikai feladatokat közfoglalkoztatottak látják el az intézményben. A takarítói feladatokat változóan 2-3 fő munkaerő végezte (ebben jelentős cserék voltak) az intézményben és az Ifjúsági Szálló telephelyen. További 1 fő munkaerő végzi az intézmény és az ifjúsági szálló területén ellátandó karbantartói, kertgondozói feladatokat. Nyártól további 1 fő a napi ügyintézést segíti.

A nyári hónapokban diákmunkások segítették a napi feladatokat, főleg rendezvények, táborok idején. A diákmunkások jelenléte alkalmanként feszültséget okoz, hiszen nem minden esetben hatékony a munkavégzésük, ennek ellenére bérezésük kedvezőbb az adott időszakra, mint a közfoglalkoztatásban dolgozó kollégáké. 50 órás közösségi szolgálatot teljesítő fiatal is többször besegített a nyár folyamán a táborokba, minden köznevelési, szakképzési intézménnyel nyitottak vagyunk együttműködés megállapodások kötésére, amennyiben jelzést kapunk a diákoktól, hogy intézményünkben szeretnék letölteni a teljes szolgálati időt, vagy egy részét. A Debreceni Egyetem közösségszervező szakos hallgatói szakmai gyakorlati időt is töltöttek le intézményünkben 2024-ban 2-en.

3. Tárgyi feltételek

Nagy örömünkre a fenntartó önkormányzat 2 pályázati projektjének köszönhetően 2023 novemberében elkezdődött a külső-belső felújítás. Az intézmény hivatalos átadójára 2024. június 7-én került sor, de az apróbb munkálatok (karnisok, függönyök felszerelése, beszerzése stb.) egészen 2024. decemberéig tartott.

Az elmúlt évek pályázati tevékenységeinek köszönhetően a digitális feltételrendszerünk jó. MIA pont került telepítésre intézményünkben, amelyen néhány kormányablaki műveletet hajthatunk végre (pl. erkölcsi bizonyítvány igénylése). Hangtechnikai eszközeink azonban elavultak és rosszak, emiatt hiányosak. Mikrofon, keverő, vezetékek nincs vagy elromlott. Egyik megoldás, hogy vásárolni kell újakat, ami sajnos nem olcsó tétel egyik sem, vagy az a módszer, amit alkalmaztunk eddig is, hogy bérelt eszközökkel dolgoztunk rendezvényeinken.

4. Pénzügyi keretek

Az intézmény fenntartója Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata. Az éves költségvetési rendeletben meghatározott pénzügyi kereteken belül végezzünk munkánkat. A személyi és dologi költségekre kapott finanszírozáson kívül saját bevételekkel igyekszik az intézmény a forrásokat bővíteni. A saját bevételek terembérletből, ifjúsági szállón keletkező szállásdíjakból, eszközök bérbe adásából (bútorok, étkészletek) valamint a rendezvényszervezés, mint szolgáltatás bevételből tevődnek össze. A közművelődési normatíva közel sem fedezi az intézmény működési kiadásait, így a fenntartó jelentős mértékben (kb. 80%-kal) egészíti ki saját egyéb bevételeiből az éves működéshez szükséges mértékig.

A szakmai apparátus minden lehetőséget kihasznál a sikeres pályázatok készítésére és a források felhasználására. Ezen pályázatoknak köszönhető az, hogy az előző évekhez hasonlóan 2024-ben is számos szakmai esemény, program, rendezvény, kezdeményezés pályázati forrásból valósult meg.

2024-ben a pályázati lehetőségek megcsappantak (pl. nem került kiírásra az autómentes nap pályázata, amelyre minden évben sikeresen pályáztunk). Tovább nehezítette a helyzetet a választások utáni átmeneti időszak, és az intézmény vezetésében bekövetkezett változás is. **A nehéz időszakban a Sárréti Oktatási- és Kulturális Közösség több, mint 1.500.000 Ft értékben támogatta az intézmény, így Nagyrábé kulturális életét.** Reméljük, sokan követik e példát segítő észrevételeik mellett tetteikkel is.

5. Szakmai tevékenység

5.1 A közművelődési feladatellátás

A Sárrét Íze Fesztivált még egy félkész házból koordináltuk le, de május-júniustól megkezdődött a visszaköltözés, természetesen még idő, mire mindennek meg lesz a helye.

Csoportok, közösségek működtetése, támogatása:

A mai világban **a közösségek száma és taglétszáma egy csökken** országosan is. Ennek számos oka van, amit most nem kívánok részletezni. Azt azonban lehet látni, hogy Nagyrábén is látható ez a tendencia. Számos csoportot meghirdetünk évről - évre és nincs rá jelentkező, de az is látható, hogy nehéz fenntartani a figyelmet, érdeklődést egy-egy közösségben ebben az információval teli, gyors világban. Tudjuk, látjuk a nehézségeket, sok más közművelődési szakemberrel együtt keressük a megoldást arra, hogy kistelepüléseken (de a városokban méginkább) milyen módszerekkel, milyen csoportokat és hogyan érdemes működtetni, de egy biztos: **a résztvevő, érdeklődő, aktív tagok nélkül – legyen az gyermek vagy felnőtt – nem megy**. Az intézményi keret adta lehetőséget mi megadjuk, de élni nekik kell vele! Azt is tudjuk, látjuk, érzékeljük, hogy sok más lehetőség és kínálat is van, melyek közül választhatnak.

Tevékenységeink:

- néptánc - megszűnt
- szövés kereten szakkör hetente egy alkalom 5 fő részvételével
- makramé szakkör hetente egy alkalom 5 fő részvételével
- kölyök klub kéthetente 8 fővel – megszűnt a vezető távozásával
- ügyes kezek műhely hetente egyszer 7 fő (egyidőben 1-2 fő)
- makramé középhaladó hetente egy alkalom 5 fő részvételével
- bútorfestő szakkör hetente egy alkalom 5 fő részvételével
- csuhé szakkör hetente egy alkalom 5 fő részvételével
- Welcome club hetente egy alkalom
- mazsorett csütörtökönként 3 csoportban

Egyéb szolgáltatások, amelynek helyszínt biztosítunk:

- nyirokmasszázs kéthetente
- falugazdász hetente szerdai napon
- szemész évente 3 alkalommal
- vegyes vásár évente 4-5 alkalom
- véradás évi 2 alkalommal

- zenés női torna (változó gyakorisággal)

A rendszeres művelődési formák mellett természetesen hangsúlyt fektettünk az alkalomszerű lehetőségekre, a kisebb-nagyobb rendezvények szervezésére és lebonyolítására is (például kiállítás, rendezvény, ismeretterjesztés). Ezirányú munkánk tevékenységünk, melyet 2024 év folyamán végeztünk az 1. számú melléklet szerinti rendezvénynaptárban kerültek részletezésre.

5.2 A könyvtári feladatellátás

Könyvtárunk a 2024. évben is változatlanul KSZR rendszerben működött, a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár szakmai irányítása mellett, a velük kötött együttműködés keretében. A könyvtáros teendőket közfoglalkoztatás keretein belül 1 fő látta el, a közművelődési szakemberek segítségével.

A könyvállomány folyamatosan bővül, a KSZR rendszer jóvoltából. Tapasztalataink szerint az olvasási szokások változnak, egyre több dokumentum elérhető online formában. Állományunk nem újul elég gyorsan, vagy ez irányban az igényekhez képest. Számos rendezvényen is próbáltuk népszerűsíteni az olvasást, megszerettetni a könyveket a látogatókkal, felhívni a figyelmet a lakosság körében a könyvtári szolgáltatások igénybevételére, növelni a beiratkozók számát.

Rendszeres közösségeinkben és a nyári napközis gyermektáborok során több alkalommal népszerűsítettük könyvtárunk könyveit. A táborozó gyermekeknek bemutattuk a könyvtárat és a kölcsönzés folyamatát. Mese totót, valamint mesekvízt állítottunk össze.

A Karácsonyi Mesekertben december 1-től egészen december 23-ig minden nap 16:15 órakor mesét olvastunk a látogatóknak. A község minden korosztálya olvasott adventi mesét ezeken az alkalmakon. A gyermekek és a felnőttek egyaránt nagy szeretettel és érdeklődéssel fogadták őket.

A művelődési ház teljes felújítása miatt 2023. november 20-tól a könyvtári szolgáltatás – a vármegyei könyvtár iránymutatása alapján – szünetelt az átadásig, de néhány könyv kölcsönzésére volt lehetőség a szolgáltató házban. A felújítást követően egy szép és megújult környezetben várjuk olvasóinkat és látogatóinkat.

Szőnyeget tettünk le az olvasó részben, és a megyei könyvtár kérésére a szövőszékek is kikerültek a helyiségből, hogy az eredeti funkciója szerint üzemelhessen.

5.3 Az ifjúsági szállóval járó feladatellátás

Az **Ifjúsági Szálló** egész nyáron ki volt használva. Több csoport választotta helyszínnek egy-egy hétre, vagy akár csak pár napra is (karate tábor, néptánc tábor, alkotó tábor stb.) és családi társaságok is szálláshelyül a szállót. A közösségi tereket rendszeresen kiadtuk családi, baráti összejövetelekre. 2023 novemberétől főképp intézményünk berendezéseit, anyagait tároltuk a helyiségekben. 2024 áprilisától üzemelt ismét, 367 fizetett vendég éjszakával.

6. Pályázati tevékenység

A pályázatok tekintetében a beszámoló a település kulturális célú pályázatait és forrásait tartalmazza, tekintettel arra, hogy több esetben kizárólag a fenntartó önkormányzatnak volt lehetősége forrást igényelni, pályázni, amely támogatást a település kulturális életének fejlesztésére, aktív tevékenységére fordított. Ehhez az intézmény, annak szakmai kollektívája közreműködésére volt szükség. Minden kulturális területet érintő pályázat esetében a fenntartó bevonja a Művelődési Ház vezetőjét az előkészítő munkálatokba, a szakmai lebonyolításba és a projektmegvalósításba, olykor még a pályázat elszámolásába is. Ennek értelmében az intézmény saját pályázatain kívül azon önkormányzati támogatásokról is beszámolok, amelyek kidolgozásával és kezelésével a fenntartó intézményünk dolgozóit bízta meg. A COVID és az energiaválság hatásai még tetten érhetők a beszámoló ezen részében, hiszen következményükként több projekt esetében is éveket húzódott a megvalósítás és az elszámolás.

6.1 Önkormányzati támogatások kulturális célra, felújításra:

1.) EFOP 1.5.3. - Humánerőforrás fejlesztési tevékenység megvalósítása

5 település konzorciumában zajlott az összesen 250 millió Ft értékű pályázat. Az eredeti tervektől eltérően, 2019–2022 között valósult meg a szakmai program, mert a pandémia-helyzet a projekt elhúzódását eredményezte konzorciumi szinten. A Nagyrábéra eső támogatás, a konzorcium összköltségvetéséből a lakosságszám alapján megállapítva: **39.236.438 Ft.** A szakmai koordinátori feladatokat a Művelődési Ház vezetője látta el.

A projekt 2022.12.31-én zárult fizikailag. **2023. júniusában lezajlott a helyszíni ellenőrzés**, ahol Nagyrábé tekintetében mindent rendben találtak. A támogatásból **23.984 Ft**

nem került felhasználásra, ez visszautalásra került. **A záró szakmai beszámoló 2024-ben elfogadásra került.**

2.) Magyar Falu Program: Közösségszervezők foglalkoztatása

A projekt a következőket tartalmazta: 2 fő 4 órás foglalkoztatásának támogatása, munkájukhoz informatikai eszközök, irodabútor vásárlása. A támogatás összege: **4.381.812 Ft.** A projekt 2022.12.31-én fizikailag lezárult, **az elszámolás 2024-ben elfogadásra került.**

3.) Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap

2024-ben került elfogadásra a 2023-mas elszámolás. 2024-ben forráshiány miatt a pályázat nem került kiírásra.

4.) Hungarikum Pályázat

HUNG-2024

A pályázat idén első alakalommal nem nyert, várólistára került.

Az intézmény felújítását (külső és belső) érintő pályázatok kezelése kizárólag az önkormányzat hatás- és feladatkörébe tartozott.

Az intézménynem sajnos nem volt lehetősége saját pályázatot beadni, mert a korábban eredményes pályázataink (Hungarikum, Erzsébet tábor, Autómentes nap) nem kerültek kiírásra, vagy közművelődési intézmény nem pályázhatott a kiírásban.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az intézményi beszámoló elfogadására.

Kelt: Nagyrábé, 2025. február 10.

1. számú melléklet - Rendezvénynaptár

01.26	TE-A kultúra. A hivatalban
03.01	Télbúcsúztató a tájház előtt
03.08.	Nőnapi bál az iskola ebédlőjében- Láposi Dávid
03.14.	Ünnepi megemlékezés a templomkertben
03.27.	Húsvétoló
04.19.	Magyar sors-zsidó sors- Kocsis Csaba műsora
	Gyertyagyújtás a zsidó emlékműnél
04.22.	Visszaköltözés a felújított Művházba
04.26.	Agárdi Szilvi Koncert-templomban
	Ismerd meg és alkosd újra kiállítás megnyitója
04.27.	SÍF
	4S Street élő koncert
05.22	Nádudvaron aSzakkör kiállítás a nagyrábéi szakkörösök munkáiból
05.23.	Pünkösdi csigacsináló verseny a művelődési házban- INO
05.24.	Magyar Nemzet kincse előadás NMI
05.27.	Rendhagyó irodalom óra Juhász Annával
05.31.	20 év az EU-ban- 20 km HB-ban Bakonszegi biciklitúra 20 km
06.03.	Fórum- Major József-nagyterem
06.04.	Velünk élő örökségünk előadás a nagyteremben
	Koszorúzás az iskola udvaron
06.05.	Ma éjjel táncolnék előadás a nagyteremben
	aSzakkör kiállítás megnyitója
06.07.	Felújított Művház Átadó ünnepsége és családi délután a parkban

06.27.	Mazsorett Záró bemutató
06.29.	Balkáni gerle színházi előadás
07.01.	Szakmai előadás és átadó- cool tura- Sokk
07.07.	7 kép-7 rész játék kezdése Fotó verseny
07.13.	Sakkverseny
07.15.-19.	Művház napközis gyerektábor
07.16.	Kertmozi
07.19.	Disco a parkban
08.06.	Kiállítás megnyitó- Gasztonyi Kálmán alkotótáborából
08.08.	Kert mozi- Csillag születik
08.10.	Chepos gyepi bál
08.28.	Cirkusz a Művház udvaron
08.30.	Országos Tanodai Tanévnyitó konferencia és vendégvárás- Balogh Gyula
09.20.	Autómentes nap Bringás reggeli, iskola-ovi sorverseny, neonfutás, biciklitúra, séta.
09.25.	Magyarország a hazánk- Irodalmi est
09.26.	Közös gyökereink - Fazekas kiállítás megnyitója
09.27.	Burattino Bábszínház- Rumlis mese előadás- Ovisok, alsósok
10.06.	Okt 6.-ai megemlékezés a templomkertnél
10.12.	Szüreti felvonulás- Zsíroskenyér kínálás
	Szüreti bál
10.18.	3. osztály látogatása a könyvtárban. Rendhagyó irodalom óra
10.22.	Megemlékezés okt 23-ra, a 8 osztály műsora

	Fáklyás felvonulás, koszorúzás a hivatal udvarán
10.27.	Csokit vagy csalunk Halloween-i faluséta
10.29.	Őszi kézműves délelőtt (tökfaragás, koszorú)
11.08.	INO-idősek napja
11.16.	Óvoda jótékonysági bál
11.27.	Dezső Ilona Anna festmény kiállításának megnyitója
11.30.	Polgárőr Bál
	Mesekert megnyitó-Rácz Anikó előadása a könyvtárban, kézműveskedés
12.01.-12.23.	Adventi Meseolvasás
12.01.	Ultiverseny – Mészáros testvérekkel
12.05.	Mikulás házhoz megy
12.06.	Mikulás házhoz megy
12.20.	Falukarácsony